

Assignatura-Codi

Història Econòmica d'Espanya	25164
-------------------------------------	--------------

Curs acadèmic	Cicle	Semestre
1999/2000	1er	2on

Teoria				
03	J. Maluquer	B3 - 105	93.581.2180	Jordi.Maluquer@uab.es
Pràctiques				
03	M. Llonch	B3 - 115	93.581.1883	Montserrat.Llonch@uab.es
Teoria i Pràctiques				
01	M. Llonch	B3 - 115	93.581.1883	Montserrat.Llonch@uab.es
51	R. Vila	B3-198-B	93.581.2193	Ramon.Vila@uab.es

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

Aquest curs és dedicat a l'estudi del desenvolupament econòmic espanyol contemporani i a les seves principals transformacions. S'ocupa del període històric iniciat amb la formació d'una economia de mercat i desemboca a l'actualitat. Es organitza en forma de onze capítols que analitzen, de manera global, períodes consecutius. La base principal es fonamenta en les explicacions del professor. L'avaluació de l'alumne serà feta a partir d'un examen escrit a l'acabament del curs.

Les classes pràctiques es reserven per a l'anàlisi de les principals magnituds de l'economia espanyola contemporània. Tenen la finalitat de donar a conèixer les més importants fonts quantitatives i especialment les sèries històriques de llarga durada, i començar-ne a fer una utilització analítica. S'aplicaran tècniques bàsiques de l'estadística descriptiva i es realitzaran alguns exercicis al llarg del curs, així com una prova final de qualificació.

TEMARI DETALLAT DE L'ASSIGNATURA

1. La crisi d'Antic Règim i la revolució liberal (1808-1840)
 - 1.1. La crisi d'Antic Règim
 - 1.1.1. la fi de l'Imperi i la fallida de l'Estat absolut
 - 1.2. La revolució liberal
 - 1.2.1. una nova concepció de la propietat
 - 1.2.2. desvinculació i desamortització
 - 1.2.3. el problema del deute i la reforma de la Hisenda
 - 1.3. La formació del mercat nacional

2. Desamortització, banca i ferrocarrils (1840-1868)
 - 2.1. Els efectes expansius del canvi institucional
 - 2.1.1. la desamortització 'general' de Madoz
 - 2.1.2. creixement de la producció agrícola
 - 2.2. La revolució industrial
 - 2.2.1. la mecanització del tèxtil
 - 2.2.2. la modernització de la indústria siderúrgica
 - 2.3. El ferrocarril, instrument de modernització
 - 2.3.1. una ocasió perduda per al desenvolupament econòmic?
 - 2.4. Gestació d'un sistema bancari modern
 - 2.5. Esgotament d'un cicle expansiu

3. De l'obertura exterior a la reacció proteccionista (1868-1898)
 - 3.1. Les reformes de Figuerola
 - 3.2. El 'boom' exportador
 - 3.2.1. la creació d'una potència minera
 - 3.2.2. el gran cicle vitivinícola
 - 3.3. La depressió agrària finisecular
 - 3.3.1. la crisi de l'agricultura interior
 - 3.4. Les dificultats del sector industrial
 - 3.4.1. la restricció energètica
 - 3.5. La resposta a la crisi: mecanismes correctors
 - 3.5.1. la virada nacionalista del capitalisme espanyol

4. Aïllament exterior i diversificació estructural (1898-1923)
 - 4.1. L'economia mundial, de la pau a la guerra
 - 4.1.1. estabilització i inflació: dues fases consecutives
 - 4.1.2. debilitament i reequilibri del sector exterior
 - 4.1.2.1. l'augment de la inversió exterior
 - 4.2. La sortida de la crisi agrària
 - 4.3. Diversificació industrial
 - 4.3.1. auge i declivi de l'exportació minera

- 4.3.2. la segona transició energètica
- 4.3.3. desplegament de noves indústries
- 4.4. La crisi de postguerra

- 5. La política econòmica de la Dictadura (1923-1930)
- 5.1. El nou paper de l'Estat
- 5.1.1.1. una agricultura intervinguda i ineficient
- 5.2. Creació de capital social fix
- 5.2.1. l'Estatuto Ferroviario
- 5.2.2. altres infraestructures
- 5.3. Una industrialització protegida
- 5.4. El finançament de l'intervencionisme
- 5.4.1. accentuació del desequilibri exterior
- 5.4.2. depreciació de la pesseta i caiguda del règim

- 6. La depressió dels anys trenta (1930-1939)
- 6.1. La crisi de l'economia mundial
- 6.2. Incidència de la depressió a Espanya
- 6.2.1. mecanismes de transmissió de la crisi
- 6.3. La política econòmica republicana
- 6.3.1. mesures front a la tendència depressiva del cicle
- 6.3.2. els problemes de la reforma agrària
- 6.3.2.1. l'augment de la producció agrícola
- 6.3.2.2. guerra i col·lectivititzacions al territori republicà
- 6.4. els canvis del sector industrial
- 6.5. Composició del producte i distribució de la renda

- 7. Guerra, reconstrucció i dirigisme (1936-1951)
- 7.1. L'estructuració d'un Estat corporatiu
- 7.1.1. l'opció autàrquica: els condicionaments
- 7.1.2. les conseqüències de la guerra i la reconstrucció
- 7.2. Una economia aïllada i intervinguda
- 7.2.1. l'estancament de l'agricultura
- 7.2.2. 1' intervencionisme industrial
- 7.2.2.1. la creació d'empreses públiques
- 7.2.2.2. intervenció de la indústria privada
- 7.2.2.3. restriccions a la competència exterior
- 7.3. Inflació i acumulació

- 8. El límits de l'autarquia (1951-1961)
- 8.1. Creixement i integració a l'Europa occidental
- 8.1.1. el procés d'integració europea
- 8.2. Persistència de les polítiques autàrquiques
- 8.2.1. inicis de la modernització agrícola
- 8.2.2. la industrialització substitutiva d'importacions

- 8.2.2.1. augment i transformació de la demanda energètica
- 8.2.2.2. estructura i tendències de la producció
- 8.3. La liquidació de l'autarquia
- 8.3.1. les mesures preestabilitzadores
- 8.3.2. el pla d'estabilització de l'any 1959

- 9. Liberalització i desenvolupament (1961-1974)
- 9.1. Estabilització i liberalització
- 9.2. Factors determinants del procés de creixement
- 9.2.1. la mobilització de les reserves de ma d'obra
- 9.2.2. la reinserció a l'economia internacional
- 9.2.3. l'evolució dels intercanvis exteriors
- 9.3. Transformacions de l'estructura productiva
- 9.3.1. la modernització de l'agricultura
- 9.3.2. desenvolupament industrial i canvi estructural
- 9.3.3. la modernització dels serveis
- 9.4. Fallida del model de creixement

- 10. Crisi econòmica i transició política (1974-1985)
- 10.1. La doble crisi de l'economia espanyola
- 10.1.1. la crisi econòmica internacional
- 10.1.2. el procés de la transició política
- 10.2. Producció, consum i inversió
- 10.2.1. Una crisi bàsicament industrial
- 10.3. Inflació, caiguda de l'activitat i atur
- 10.3.1. els baixos nivells de l'ocupació
- 10.3.2. evolució dels costos laborals reals
- 10.4. La política econòmica de la crisi
- 10.5. Estancament de la renda i canvis en la distribució

- 11. El repte de la integració a Europa (1986-2000)
- 11.1. La construcció d'Europa i la fi de la guerra freda
- 11.1.1. la integració espanyola a la CEE i a la UME
- 11.1.2. un entorn exterior profundament modificat
- 11.2. Les reformes estructurals
- 11.2.1. les transformacions del sector públic
- 11.3. La inversió, motor del creixement
- 11.3.1. la construcció, un sector estratègic
- 11.3.2. l'adaptació de l'estructura industrial
- 11.4. El procés de convergència amb Europa

Temes per a les classes pràctiques

1. El creixement modern de la població
2. Activitat econòmica i ocupació
3. El PIB i la seva composició sectorial
4. El producte del sector primari
5. Indústria i construcció
6. El sector terciari
7. La dinàmica dels preus i les magnituds monetàries
8. Els salaris i els costos laborals
9. Els components de la demanda: consum i inversió
10. L'Estat i l'economia
11. El sector exterior

BIBLIOGRAFIA

Per al seguiment del curs és convenient utilitzar les publicacions preparades pel Departament, atès que aquestes són les lectures obligatòries de l'assignatura.

Com a lectures complementàries es poden emprar:

* J. L. García Delgado; J. C. Jiménez: Un siglo de España. La economía. Marcial Pons Historia, 1999.

* J. Nadal, A. Carreras i C. Sudrià, eds. : La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica, Barcelona, Editorial Ariel, 1987.

*Gabriel Tortella: El desarrollo de la España contemporánea. Historia económica de los siglos XIX y XX. Madrid, Alianza Editorial, 1994.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació de l'assignatura serà el següent:

- 1) Realització de proves escrites sobre les parts teòrica i pràctica del programa. Hi ha dues opcions:
 - a) Superant dos exàmens parcials, un el 8 d'abril i l'altre en la data oficial de la convocatòria de juny de 2000.
 - b) Superant un examen global en alguna de les convocatòries oficials.
- 2) L'assistència i la participació a les classes pràctiques, així com la realització dels exercicis indicats. Els alumnes que presentin tots els exercicis pràctics proposats en el temari veuran incrementada la nota de l'examen final escrit en 0.5 punts, independentment de l'opció triada en l'apartat anterior.

HORARI TUTORIES

Professor	Horari Tutories
Montserrat Llonch	L 10.00-12.00 i X 12.00-13.00
Jordi Maluquer de Motes	LX 10.30- 12.00
Ramon Vila	L 19.10-20.40